

"FILII MARIS SUMUS"

СТАНОВИЩЕ

**от флот. адм. професор, д.в.н. инж. Боян Кирилов Медникаров
за дисертационен труд за получаване на образователна и научна
степен "доктор"**

**по научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (Национална сигурност)“**

Автор на дисертационния труд: Анна Веселинова Караденчева

**Тема на дисертационния труд: "Усъвършенстване на гражданско-
военното сътрудничество при хуманитарни операции"**

1. Представеният дисертационен труд разработва проблем, свързан с липсата на актуална национална концепция за гражданско-военно сътрудничество и произтичащата практика на заимстване на готови модели за неговото реализиране. На лице са дефицити в българската теория и практика, свързани с проблематиката на подготовка и провеждане на хуманитарни операции, не само като ново предизвикателство пред въоръжените сили на страната, но и като важна задача на множество национални институции от сектора за сигурност в контекста на усложнената международна среда в Европа и Черноморския регион.

Областта на приложимост на резултатите от дисертационния труд съществено надхвърля сферата на дейност на въоръжените сили и е в

подкрепя на усилията за осигуряване на ефективна съвместимост между органите за управление, действащи на междуинституционално и на коалиционно ниво.

В този смисъл темата на предложения дисертационен труд е изключително актуална. Тя има не само теоретична, но и подчертано научно-приложна значимост и поради факта, че докторантът обосновава и практически решава концептуални и организационни въпроси, свързани с изследваната проблематика.

Темата на дисертационния труд съответства на основното съдържание на разработката.

2. Дисертантът познава задълбочено и многостранно състоянието на дефинирания проблем. Показателен за тази констатация е анализът на добре подбраните многобройни наши и чуждестранни теоретични източници, които са 113 на брой на български и английски език. Използваният материал е достоверен и представлява национални и международни нормативни документи, монографии, студии и научни статии на български и английски език. Анализът, на който те са подложени, е резултатен и подпомага изпълнението на поставените изследователски задачи. Теоретичните извори са оценени от кандидата творчески от гледна точка на неговия професионален опит на преподавател по изследваната проблематика. Освен на разгледания литературен материал авторът основава разработката и на поуки от опита и практиката, придобит по време на обучения и стажове във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” и Военна академия „Г. С. Раковски“. Специално внимание заслужава фактът, че авторът е използвал и практическия опит, натрупан от чуждестранните офицери, по време на обучението си за повишаване на следдипломната квалификация в Defense Institute of International Legal Studies, Newport, USA.

3. Избраната методика за изследване включва различни изследователски подходи, базираци се на системния подход. Тя безспорно осигурява постигането на формулираните цел и задачи на дисертационния труд. От дисертационния труд личи и личното отношение на кандидата към разглеждания проблем и наличието на творчески подход към работата за решаването му.

4. Обектът на изследването е теорията и практиката на хуманитарните операции. Предметът на изследването е гражданско-военното сътрудничество в тези операции. На основата на теоретичния анализ на поставения проблем е дефинирана работната хипотеза: разработването на подходящ модел за гражданско-военно сътрудничество в хуманитарни операции е възможно да стане на основата на концептуалните схващания за държавността.

В изследването се решават следните научно-изследователските задачи: да се изяснят схващанията за хуманитарни операции и да се намери тяхната връзка с държавността; да се разкрият съвременните изисквания към средата за сигурност за водене на хуманитарни операции; да се обоснове актуализирана концепция за гражданско-военно сътрудничество при хуманитарни операции.

Получените резултати в дисертационния труд в много голяма степен реализират целта на изследването, а именно - усъвършенстване на елементи от концептуалната рамка за гражданско-военно сътрудничество в хуманитарни операции, чрез изграждане на принципи, приоритети и подходи за реализация на пълноценно гражданско-военно сътрудничество в съответствие с наложилите се съюзни модели, базовите постановки на концептуалните схващания за държавността.

Те дават основание да бъдат формулирани следните съществени научни и приложни приноси на дисертационния труд:

Научни приноси:

- Внесена е дълбочина в теоретичното познание за фундаментите на държавността и тяхното възприемане в индивидуален и обществен план;
- Обогатени са теоретичните основи на процесите на гражданско-военно сътрудничество.

Научноприложни приноси:

- Разкрити са подходи за оптимизиране на механизма на гражданско-военно сътрудничество в хуманитарни операции;
- Синтезиран е модел за теоретична и практико-ориентирана подготовка по въпросите на хуманитарните операции като частен вариант на гражданско-военно сътрудничество;
- Синтезирана е конструкция от знания за обучение на специалисти и за научни изследвания в областта на гражданско-военното сътрудничество при хуманитарни операции в национален мащаб.

5. Може да се направи оценката, че дисертационният труд и достигнатите приноси са лично дело на дисертанта. Доказателство за това е задълбочеността на извършените анализи и изключително доброто взаимно обвързване и систематизиране на получените резултати.

6. Авторефератът е разработен съгласно изискванията на правилника на ВВМУ „Н.Й.Вапцаров” – Варна. Той правилно отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд. Авторефератът дава ясна представа за същността на проблема, целта и задачите на дисертацията както и за пътя по който те се решават.

6. Дисертационният труд е достатъчно добре подкрепен с три самостоятелни публикации. Две от тях са докладвани на научни конференции във висши учебни заведения и са публикувани в сборниците им с научни трудове, а една е статия в сп. „Военен журнал“. Няма данни за цитиране на горепосочените публикации.

7. Резултатите от дисертационния труд към настоящия момент не са използвани реално за постигане на решения в предметната област. Те са намерили приложение при обучението на студенти във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, слушатели във ВА „Г. С. Раковски“, участие в национални и международни конференции в областта на сигурността.

Същите могат да послужат при усъвършенстване на правно-нормативната рамка на гражданско-военното сътрудничество в хода на хуманитарните операции, при усъвършенстването на концептуални и доктринални документи, използвани в Българската армия, подготовката на процедури за гражданско-военно сътрудничество при кризи от невоенен характер на територията на Република България, както и за подготовката на специалисти по гражданско-военно сътрудничество във висшите учебни заведения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчитайки актуалността на научния проблем, изследван от Анна Веселинова Караденчева в дисертационния труд “Усъвършенстване на гражданско-военното сътрудничество при хуманитарни операции“, неговия обем и качеството на постигнатите научни резултати, считам, че той представлява завършено научно изследване. Разработката несъмнено има научни и приложни приноси и съответства на изискванията на ЗРАС и

Правилника за неговото прилагане за получаване на образователна и научна степен “доктор” .

В тази връзка, давам положителна оценка за представения труд и убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на образователната и научна степен “доктор” по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Национална сигурност)“.

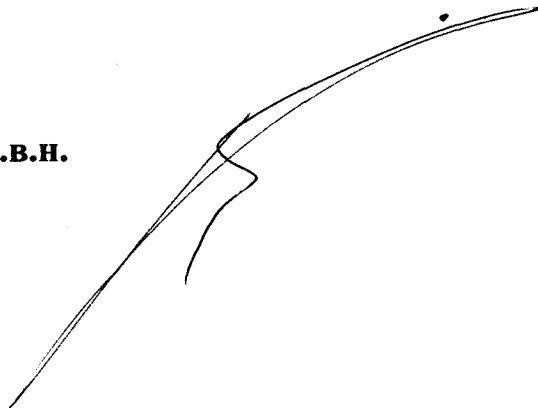
ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

флот. адм., проф., д.в.н.

МЕДНИКАРОВ

гр. Варна

18 април 2017 г.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, sweeping lines that form a stylized, elongated shape, likely representing the name 'Mednikarov'.